

VİTES KÜÇÜLTMEK Mİ LAZIM?

Yeşim Güriş

Araştırmacı Yazar

Yıllardır Anadolumuza mesleğim gereği karış karış dolaşırım. Kah ücra bir köyde yer yatağında, kah delüks bir otelin yumuşacık şımartmasında ama her sabah aynı güneşle yaşamı keyifle selamlarım. Şanslıyım çünkü nesillerdir okumuş ve hep kadınlı erkekli üretmiş şehirli bir ailenin evladım. Yaşım 40, anaokulundan başlayarak ülkenin en iyi eğitim kurumlarında okudum ve en son ODTU'den mezun olup meslek hayatına atıldım. Kızılay'ın ilk gönüllü ebe hemşirelerinden canım anneannem bana hayatta hep dik durmayı öğretti. Yine rahmetli canım babaannem eşini 30 yaşında kaybedince, evlenerek bir erkeğe yamanmak yerine, 1940'lı yıllardan başlayarak çalışıp üç pırıl pırıl çocuk yetiştirdi ve her zaman "Ben gönlümün dilencisi değil, hep dümencisi oldum!" dedi, sağolsun bana da dedirtti... Sevgili annem ki '60'lı yıllarda, Merkez Bankasının IBM şefliğini yapmış zeka küpü bir kadın, bana her zaman dürüst olmayı ve onurlu kalabilmeyi öğretti.

Sanırım benim nerde durduğumu az çok kestirebilirsiniz.... Konumuz kadın olduğu için birtanem dedemi konuya şimdilik dahil etmiyorum.

Şu an bu satırları 800 yıllık bir kervansarayın kalın taş duvarlarından yazıyorum Mardin'de. Yarınsa Urfa'dayım.. Şehirler ve karşılaştığım kadın ve erkeklerin duruşları, beni algılayışları hep değişiyor. Bense hep aynı özgüvenle sınımsız yere basıp, kadın kimliğimle değil, önce insan kimliğimle iletişim kurmaya çalışıyorum. Sırf erkek olduğu için kendini üstün sanan üzgünüm ama kelimeyi kullanmak zorundayım "zavallı" erkek sayısı, her gittiğim yerde nedense, özgüven sahibi ve insan kimliğinin bilincinde hani derler ya "adam gibi adam" ama tabiki önce insan olanlardan kat be kat fazla. Ne yazık...

Feminist asla değilim çünkü yaratılmış her insanın eşit olduğuna, sevgi ve saygıya inanırım. Fazla klasik ama bir elmanın iki yarısı gibi kadın ve erkeğin birbirini şefkatle

tamamlaması gerektiğini savunurum.

Amacım kimseyi üzmemek değil o nedenle şehir isimleri vermeyeceğim ama gerçekleri de paylaşmadan edemeyeceğim.

Doğu'da büyük bir şehrimizin yine büyük bir çarşısında organik süt ve süt ürünleri ile ilgili araştırma yapıyordum. Amacım şu an hala planlama aşamasında olan ve yerli üreticimize gelir kapısını açıp üretimlerini çoğaltacak proje için inceleme yapmak.... Üzerimde bölgeye uymaya çalışan bol bir pantolon, bol uzun bir gömlek, saçlar at kuyruğu ve tabi sıfır makyaj. Dışarıdan dükkanların resimlerini çeke çeke ileriliyorum. İçeri girip konuşmak istediğim ilk dükkan sahibi elinde kocaman bir bıçak sallıyarak bağırıyor. No no, git burdan! Herhalde önyargılı bir turist olsam oldukça ürkerdim. Gülümseyerek selam veriyorum ve hatrını soruyorum. Elinde hala kocaman bıçak. Bana şöyle bir sallıyor ve çık git diye çıkışıyor. Ben sadece ürünlerinizi karşılıksız tanımak ve tanıtmak istiyorum diyorum ama sözümü bile bitirmeme fırsat vermiyor. Herhalde solundan kalkmış belki de çok yoğun diyerek fazla ısrar etmiyor, bir yan tarafa geçiyorum. Pırl pırl bir dükkan, efendi bir oğlan buyur ediyor, anlatıyorum beni hemen bir üst kattaki patronunun yanına çıkartıyor ve KONUŞABİLİYORUZ daha da hoş olanı birbirimizi anlıyoruz! Bilgiler veriyor, yanıma peynir çeşitleri vermeye kalkışıyor ama en önemlisi benim kadından önce insan olduğumun farkında "insan gibi insan" yani! Yanındaki dükkan sahibi selamıma yarım ağız karşılık verip, sorularımı çeyrek ağız cevaplıyor ve gözümün içine dahi bakmıyor! Ne yazık ki koca pazarda bir tek insan var gerisi hep erkek!

Ben bile bunca özgüvene rağmen eminim alt beynimin bir köşesinde kimliğimi sorguluyorumdur bunca testesteron bolluğu karşısında. Siz hesap edin artık doğduğu günden beri saçı uzun aklı kısa baskısı ile sadece bedence gelişen milyonlarca eğitimsiz kadını. İnsan olduğunun bile farkında olamayan, varlığı çocuk doğurma kapasitesi ile ölçülen Anadolu kadını...

Istanbuldayım. Kız arabası dedikleri ne o, güya parketmesi kolaymış minik bir araba yerine, geniş rahat sedanımla gündüz vakti gidiyorum. Yol üç artı bir yayla gibi ve oldukça boş. Önümdekini sollayıp orta şeride tekrar tam geçerken arkadan makas yaparak gelen bir erkek sağıma yanaşiyor ve beni sola doğru sıkıştırıyor! Kadın sürücü olarak

alıştıım artık. Eskiden gayet safiyane bir şekilde ,bu adamların kötü şfr oldukları için şeritte gitmeyi beceremediklerini sanacak kadar iyi niyetli biriyim! Taki bir arkadaşım buna SIKIŐTIRMA dendiğini söyleyene kadar! Fren yapıyorum o da yapıyor, gaza basıyorum o da basıyor ve benim kaza yapmam için elinden geleni erkekçe ardına koymuyor! Aklınca sıkıştırıyor. 90'la giderken dörtten e sıkı bir fren ve anında dördüncü vitesle 120ye ve hop direk testesteronun önüne ve daha ne olduğunu anlayamadan hop sert bir fren! O iř öyle olmaz böyle olur aslanım demek isterdim ama ne yazıkki kedi yavrusundaki yürek bile yok bizimkinde! Ne gereği var oysa şimdi tüm bunların. Herkes kendi yolunda gitse sakın sakın! Heyecan arıyorsan git bir hastalığa çözüm araştır yıllarca pes etmeden, bir çocuğun eğitimini stlen yada ne biliyim bir hobi edin ve onu kovala! Beni ne kovalıyorsun? Hiç birşey beceremiyorsan git bir maa danalar gibi böğür a be kendi terminolojileri ile "Saçı kısa aklı da kısa " kardeşim! Ama bizi ezerek sıkıştırarak bir yere varamayacağını, önünde sonunda bir insanın da seni sıkıştırabilecek gte olabileceğini, yoketmek ezmek, üzerine basıp, kısa dönem geçici yükselmek yerine, paylaşarak üreterek severek de kendini ifade edebileceğini lütfen gr artık. Biliyorum bende onunla aynı seviyeye indim ama ne yapayım arada bir iyi geliyor!

O erkek ise ben de İNSANIM!